

JAARBERICHT LOCOV 2020

HET LOCOV

Het Locov is een wettelijk in gesteld overlegplatform met als kerntaken informatie-uitwisseling, overleg en advies tussen zes consumentenorganisaties enerzijds en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), NS en ProRail anderzijds. Al deze partijen zijn lid van het Locov.

Onderwerp van bespreking is het openbaar vervoer per trein, waarover het IenW afspraken maakt met vervoerder NS en infrastructuurbeheerder ProRail. De focus ligt met name op de door de vervoerder en beheerder voorgenomen maatregelen met effect op de treinreiziger en de concessies waaronder zij opereren. De consumentenorganisaties behartigen in het Locov de belangen van die reiziger. NS en IenW voldoen binnen het Locov aan hun wettelijke verplichting (Wp2000 art. 27, 27a, 28, 31 en 32, tweede lid sub a) om te overleggen met en advies te vragen aan consumentenorganisaties. ProRail kent een dergelijke verplichting vanuit de toegekende beheerconcessie. Als er binnen het Locov sprake is van een advies, dan is dat een advies van een aantal leden (de consumentenorganisaties) aan een ander lid (NS, ProRail of IenW). Het is dus niet zo dat "het Locov" adviseert, want dan zou NS, ProRail of IenW mede zichzelf adviseren. In 2020 hebben de consumentenorganisaties negentien adviezen uitgebracht.

De voorzitter en de leden worden benoemd door de minister van Infrastructuur en Waterstaat. De voorzitter en secretaris zijn onafhankelijk. Het secretariaat, dat de partijen in het Locov ondersteunt en adviseert, is ondergebracht bij de Directie Participatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De noodzakelijke kosten voor het functioneren van het Locov komen ten laste van IenW.

Een Locov vergadering kent twee onderdelen. Het start met een vooroverleg van de consumentenorganisaties. In het vooroverleg nemen de consumentenorganisaties tijd voor gezamenlijke inhoudelijke afstemming. Na het vooroverleg vindt de vergadering met de consumentenorganisaties, NS, ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat plaats. In 2020 hebben de consumentenorganisaties vijf keer online vergaderd met NS, ProRail en IenW. In de formele bijeenkomsten zijn onder andere actuele onderwerpen besproken, de adviesprocedures formeel afgehandeld en is de agenda bepaald voor de komende periode.

Ook is veelvuldig informeel overleg gepleegd in zogenaamde 'themasessies'. Dat is met name het geval bij onderwerpen waarover geadviseerd moet worden, die specialistische kennis veronderstellen en/of teveel omvattend zijn om binnen een reguliere vergadering te behandelen. In een themasessie wordt uitvoerig gesproken over één onderwerp, terwijl in een formele vergadering diverse onderwerpen relatief kort aan de orde komen. In 2020

vonden vierentwintig themasessies plaats. Deze zijn voornamelijk via video vergaderen gehouden.

HOOFDTHEMA'S IN 2020

In het Locov worden actuele en jaarlijks terugkerende onderwerpen besproken. De terugkerende onderwerpen, zoals de dienstregeling voor het lopende en de volgende jaren, het vervoerplan van NS, het beheerplan van ProRail, diverse consumentenzaken, de klanttevredenheidcijfers e.d.. Actueel in 2020 was o.a.:

- De gevolgen van en maatregelen t.b.v. Covid-19 op het OV per spoor;
- De huidige en nieuw te verlenen vervoerconcessie voor het vervoer over het Hoofdrailnet;
- De fiets en de trein;
- Het OV-toekomstbeeld 2040 van het ministerie van IenW en de hieruit voortvloeiende uitwerking van het spoornetwerk en de stations;
- Aanpassing van de abonnementen bij NS i.r.t Covid-19;
- OV-Saal;
- Onderzoek naar aanpassingen bij losse treinkaartjes en proposities vanwege veranderend reisgedrag door Covid-19;
- De marktordening op het spoor;
- PHS Amsterdam;
- Nieuw rollend materieel bij NS;
- Interieurvisie van NS;
- De omvorming van ProRail tot ZBO;
- De 'midterm review' van NS en de Lange termijn spooragenda;
- De serviceverlening op stations.

SCHOUWEN VAN STATIONS

De afdelingen stations van NS en ProRail hebben in 2020 vanwege Covid-19 helaas geen schouwronde op stations georganiseerd. Normaal wordt per jaar in een aantal schouwronde op enkele stations aspecten als toegankelijkheid, reisinformatie, reisstromen enz. onder de loep genomen. Dit levert veel informatie op over verbetermogelijkheden op stations. De Locov leden hebben de intentie om de schouwronde weer op te pakken wanneer dit maatschappelijk gezien weer te verantwoorden is.

THEMASESSIES IN 2020

Voor goed overleg en advisering zijn informatie en kennis van groot belang. Daarom bespreken de leden van het Locov veel onderwerpen in themasessies. Dit zijn expertbijeenkomsten waar partijen informeel, vertrouwelijk en gedetailleerd zaken kunnen bespreken. NS, ProRail of IenW licht dan bijvoorbeeld een plan of voornemen toe, waarna de consumentenorganisaties vragen kunnen stellen en reacties en adviezen geven. De themasessies zijn zodoende een belangrijke inhoudelijke voorwaarde voor de kwaliteit van de formele advisering van de consumentenorganisaties aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, NS en ProRail. In 2020 hebben de onderstaande themasessies plaatsgevonden:

- Stand van zaken studie naar nieuw aan te schaffen materieel, 13 januari op initiatief van NS;
- Meenemen van de fiets in de trein, 15 januari op initiatief van NS;
- Bouwstenen en dilemma's werknets 2040 als onderdeel van OV-Toekomstbeeld 2040, 5 februari op initiatief van IenW, NS en ProRail;
- Programma Hoogfrequent Spoor Amsterdam, 27 februari op initiatief van ProRail;
- Beleidsprioriteiten 2021 in aanloop naar het vervoerplan voor 2021, 2 maart op initiatief van IenW;
- Vervolgssessie meenemen van de fiets in de trein, 3 maart op initiatief van NS;
- Omvorming ProRail tot publiekrechtelijke ZBO (bredere sessie dan alleen Locov), 18 maart op initiatief van IenW en ProRail;
- Interieurvisie NS in relatie tot de Intercity Nieuwe Generatie, 30 april op initiatief van NS;
- Marktordening op het spoor, 28 mei op initiatief van IenW;
- OV-Saal, 8 juni op initiatief van IenW;
- Statische Reisinformatie, 18 juni op initiatief van NS;
- Stand van zaken abonnementen-update NS, 20 juli op initiatief van NS;
- Stand van zaken abonnementen-update NS, sessie 2, 12 augustus op initiatief van NS;
- Beleidsprioriteiten ProRail 2022-2025, 25 augustus op initiatief van IenW;
- Ombouw emplacement Den Haag CS / optimalisatievoorstellen, 8 september op initiatief van NS en ProRail;
- Concept werknets 2040 als onderdeel van OV-Toekomstbeeld 2040, 23 september op initiatief van IenW, NS en ProRail;
- Stand van zaken abonnementen-update NS, sessie 3, 28 september op initiatief van NS;

- Reserveringsstelsel meenemen fiets in de trein, 5 oktober op initiatief van NS;
- Open toegang spoor voor andere vervoerders en toegankelijkheid van het spoor, 5 november op initiatief van IenW;
- Verbeteren reizigersinformatie en drukte-informatie, 6 november op initiatief van NS;
- Dienstregeling 2022, 24 november op initiatief van NS;
- Nieuwe vervoerconcessie over het Hoofdrailnet vanaf 2025, 25 oktober op initiatief van IenW;
- Service op stations, 3 december op initiatief van NS;
- Onderzoek aanpassingen losse treinkaartjes en proposities in relatie tot veranderend reisgedrag, 15 december op initiatief van NS.

ADVIEZEN IN 2020

Conform de Wet personenvervoer 2000 adviseren de consumentenorganisaties gevraagd en ongevraagd NS, ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over (voorgenomen wijzigingen in) concessieafspraken en concrete uitvoeringsmaatregelen die van belang zijn voor de treinreizigers. Dit zijn onder andere wijzigingen in de dienstregelingen en dienstverlening van NS, de toegankelijkheid van de treinen, de kaartverkoop en de tarieven. Alhoewel de adviezen van de consumentenorganisaties niet bindend zijn, worden ze in een aantal gevallen grotendeels overgenomen. De ontvangende organisatie informeert de consumentenorganisaties altijd over het besluit dat zij mede naar aanleiding van het advies heeft genomen. Bij afwijking van het advies wordt hiervoor conform de wet altijd een inhoudelijke motivering gegeven.

Hieronder staat een overzicht van de adviezen die de consumentenorganisaties in 2020 hebben uitgebracht:

- Advies wijzigingen dienstregeling per april 2020, in februari uitgebracht aan NS;
- Advies studie nieuw materieel NS, In februari uitgebracht aan NS;
- Advies kleine wijzigingen in de algemene voorwaarden NS, in februari uitgebracht aan NS;
- Advies dienstregeling 2021, in maart uitgebracht aan NS;
- Advies Internationale verbindingen dienstregeling 2021, in maart uitgebracht aan NS International;
- Reactie consumentenorganisaties op de internetconsultatie van de lagere regelgeving t.b.v. de omvorming van ProRail tot publiekrechtelijke ZBO, in maart uitgebracht aan IenW;
- Advies wijzigingen dienstregeling per juni 2020, in mei uitgebracht aan NS;

- Advies bedieningsmodellen voor OV-Saal, in juli uitgebracht aan IenW;
- Advies tarieven NS International 2021, in juli uitgebracht aan NS International;
- Advies ontheffingsverzoeken concessievereisten dienstregeling 2021, in juli uitgebracht aan NS;
- Advies wijzigingen in de dienstregeling per september 2020, in augustus uitgebracht aan NS;
- Advies wijzigingen in de dienstregeling per oktober 2020, In september uitgebracht aan NS;
- Advies tarieven NS 2021, in oktober uitgebracht aan NS;
- Zienswijze consumentenorganisaties op hoofdlijnen Vervoerplan 2021, in oktober uitgebracht aan NS;
- Advies Actualisatie vervoerconcessie voor het hoofdrailnet en bijstelling prestatie-indicatoren ProRail (alleen artikel 46), in oktober uitgebracht aan IenW;
- Advies Actualisatie vervoerconcessie voor het hoofdrailnet en bijstelling prestatie-indicatoren ProRail, in november uitgebracht aan IenW;
- Advies tarifiering fietsenstallingen en OV-fiets in 2021 en wijzigingen voorwaarden, in november uitgebracht aan NS.

De integrale teksten van de bovenstaande adviezen, de adviesaanvragen en de besluiten zijn te vinden op www.locov.nl/publicaties.

DE DEELNEMERS

Voorzitter

De heer P.F.C. Jansen

Consumentenorganisaties

ANWB	De heer N. Weijnsfeld
Ieder(in),	De heer M. Boerjan
KBO-PCOB	De heer J. Brinkers
Fietsersbond	De heer W. Bot
ROVER	De heer W. Etty (tot augustus 2020)
ROVER	De heer F. Bos
ROVER	De heer F. Visser
LSVb	De heer G. Westerman (tot januari 2020)
LSVb	De heer N Lighthart (Vanaf mei 2020)

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Directie Openbaar Vervoer en Spoor

De heer W. Aarnink

De heer J. Weekers

Mevrouw M. Bentvelzen

Nederlandse Spoorwegen

Mevrouw Y. Levin (tot juli 2020)

Mevrouw H. Luiten (tot juli 2020)

Mevrouw A. Joossen (vanaf sept. 2020)

De heer T. Douma

ProRail

Mevrouw K. Temmink

De heer J. den Breeje

Secretariaat Locov

De heer A. Frerichs

CONTACTGEGEVENS

Landelijk Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer, Locov

Rijnstraat 8

2597 JG DEN HAAG

Postbus 20901

2500 EX DEN HAAG

Telefoon: 070 456 8999

E-mail: info@locov.nl

Webadres: <http://www.locov.nl>

REDACTIE

Secretariaat Locov